

ПОГОДЖЕНО

на засіданні

педагогічної ради ліцею

від 21.06.2019
протокол № 10

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Горицького ліцею

_____ В.Р. Романчук

наказ №77/од від 21.06.2019 року

Освітня програма
Горицького ліцею
Берездівської сільської ради
на 2019/2020 навчальний рік

Структура

Розділ 1. Призначення ліцею та засіб його реалізації.

Розділ 2. Опис "моделі" випускника ліцею

Розділ 3. Цілі та задачі освітнього процесу ліцею

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.

Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій.

Розділ 6. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

Розділ 7. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Розділ 1. Призначення ліцею та засіб його реалізації.

Горицький ліцей є навчальним закладом нового типу, який спонукає своїх вихованців до творчості, відкриттів, постійного пошуку нового, розуміння того, що можна отримувати радість від знань, які дозволять стати конкурентоспроможними на європейському і світовому освітньому просторі; який постійно працює над впровадженням інноваційних освітніх, педагогічних і управлінських ініціатив у освітній процес. Заклад освіти забезпечує набуття дитиною освіти за освітніми програмами початкової, базової та повної середньої освіти, досягнення нею визначених стандартами освіти результатів навчання. Освітній процес у нашому ліцеї організований так, щоб забезпечити формування в учня передбачених стандартами ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності. Набути ключових компетентностей учні можуть, беручи безпосередню участь в освітньому процесі на денній формі навчання. Педагогічний колектив прагне створити умови для розвитку кожної дитини, дати їй можливість для самовираження й самовизначення, забезпечити науково-теоретичну, практичну, допрофесійну та загальнокультурну підготовку учнів.

Місія закладу:

- створення сучасного освітнього середовища, спрямованого на пошук та впровадження ефективних способів розкриття, вдосконалення та реалізації творчого потенціалу дитини через навчання, сім'ю, громаду. Кожній дитині – гідні й необхідні умови розвитку та реалізації свого потенціалу для власного та суспільного блага.

— спільною працею дорослих членів шкільної громади навчити дітей:

- вільно комунікувати, використовуючи свої знання державної та іноземних мов (англійської та німецької);
- самостійно вчитися, досконало володіючи загальними інтелектуальними вміннями та інформаційною культурою, зокрема, навичками читання, роботи з цифровими носіями і самоуправління своєю діяльністю;
- успішно співпрацювати, спираючись на глибоке розуміння соціальних кодів поведінки та звичаїв, що є загальноприйнятими у різних суспільствах та середовищах, вміння доступно виражати свої та толерантно сприймати чужі думки, співпереживати, знаходити компроміси, бути чесним та впевненим у собі;
- цінувати і оберігати життя, відчувши у школі його смак, розвинувши критичне мислення, набувши імунітету до технологій маніпулювання свідомістю та здатності, будучи конкурентоспроможним/ою у глобальному вимірі, жити у гармонії з собою, природою, іншими людьми

Мета освітньої програми:

- визначення напрямків діяльності та цільових орієнтирів;
- спрямування спільної роботи колективу ліцею та громадськості;
- проектування процесу оновлення діяльності ліцею.

Освітня програма ліцею ґрунтується на визнаних світом та перевірених досвідом ключових ідеях української педагогічної думки, базових принципах

гуманістичної філософії та здобутках сучасної науки управління. Будучи динамічною моделлю системи взаємовідносин учасників освітнього процесу у єдності з матеріальною основою цих відносин, програма містить бачення та місію закладу освіти, загальні та операційні завдання її розвитку, особливості організації тут освітнього процесу, пріоритетні напрямки цього розвитку, його індикатори і критерії результативності обраної стратегії.

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

кадрове забезпечення освітньої діяльності;

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;

якість проведення навчальних занять;

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

оновлення методичної бази освітньої діяльності;

контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;

моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;

створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Розділ 2 Модель випускника ліцею

· високий рівень морального розвитку (гуманізм, совісність, гідність, толерантність);

· сформованість особистісних якостей громадянина України,

· сформованість потреби у самовдосконаленні, здатність до творчої діяльності,

· звичка до нормативної поведінки, розвинена емоційна сфера, сформовані етичні потреби;

· сформованість системи знань у відповідності до держстандартів та програмишколи.

Випускники ліцею повинні вміти:

· Гнучко адаптуватися до постійно змінних життєвих ситуацій, самостійно здобувати знання, застосовувати їх на практиці;

· самостійно і критично мислити, бачити труднощі, шукати шляхи раціонального їх подолання, використовувати сучасні технології, генерувати нові ідеї, творчо мислити;

· грамотно працювати з інформацією (збирати необхідні для дослідження факти, аналізувати їх, висувати гіпотези, узагальнювати, зіставляти з аналогічними або альтернативними варіантами, формувати аргументовані висновки і на їх основі виявляти і вирішувати існуючі проблеми)-,

·бути комунікабельним, контактним у різноманітних соціальних групах, запобігати конфліктним ситуаціям або вправно виходити із них;

·самостійно працювати над розвитком власної моральності, інтелекту, культурного рівня.

Випускники ліцею повинні володіти ключовими компетенціями. До ключових компетентностей, визначених Новою українською школою і педагогічною радою ліцею належать:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати

припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України,

дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набуватимуть послідовно, поступово під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- ініціативність;
- творчість;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- уміння конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект;
- здатність до співпраці в команді.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу ліцею

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Розділ 4. Навчальний план та його обґрунтування.

Головною метою діяльності Горицького ліцею є забезпечення реалізації права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти, широка загальноосвітня підготовка, побудова освітнього процесу на ідеології формування ключових компетентностей учня, виховання, розвиток здібностей кожної дитини, надання учням можливості для реалізації індивідуальних творчих потреб, формування творчої особистості учня, здатної до професіонального самовизначення, самореалізації, самовиховання через інноваційні форми навчання: поглиблене, допрофільне і профільне навчання.

Режим роботи закладу п'ятиденний, тривалість уроків 45 хвилин в 5-11 класах, 40 хвилин в 2-4 класах, 35 хвилин в 1 класі, тривалість перерв між уроками 10, 20 хвилин.

Мова навчання українська.

В 2019/2020 навчальному році в навчальному закладі 11 класів.

Освітній процес організовано відповідно до Законів України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту», Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. №778, Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.04.2011 №462, Державних стандартів базової та повної загальної середньої освіти, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 та від 23.11.2011 №1392, Державних санітарних правил і норм влаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організації навчально-виховного процесу ДСанПіН 5.5.2.008-01, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 14.08.2001 №63).

Програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);
- математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для

розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;

- соціальна і здоров'язберезувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Мовно-літературна освітня галузь реалізується через предмети: українська мова, українська література, іноземна мова(англійська). Математична освітня галузь через предмет – математика. Природнича, громадянська, історична та мистецька реалізується через інтегрований предмет – я досліджую світ

Програма початкової освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями.

Метою початкової освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями є особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної

активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання в основній ланці школи.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувача освіти з інтелектуальними порушеннями таких ключових компетентностей: володіння державною мовою, що передбачає елементарні уміння та навички (в межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження;

можливість спілкуватися рідною мовою (в межах пізнавальних можливостей), що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;

математична компетентність, що передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини ;

компетентності у галузі природничих наук, що передбачають формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати, досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

соціально-трудова компетентності, що передбачає формування трудових умінь та навичок, що забезпечують подальшу здатність до успішного опанування основ професійно-трудова діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності;

екологічна компетентність, що передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання та збереження природних ресурсів; інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів навчання та інших життєвих ситуаціях;

навчання впродовж життя, що передбачає опанування життєво необхідними базовими вміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальній адаптації та інтеграції в суспільство; громадянська та соціальна компетентності, що передбачає вміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

снови фінансової грамотності, що передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: спілкуватися, взаємодіяти та співпрацювати з дорослими та однолітками, сприймати інструкції та навчальні завдання, керувати емоціями. Регулювати власну поведінку.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети.

Зміст корекційно-розвиткових занять спрямований на вирішення специфічних завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів і реалізується у 1 класі через навчальні предмети: «Розвиток мовлення», «Адаптивна фізкультура», «Ритміка», «Соціально-побутове орієнтування»

Години корекційно-розвиткових занять не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження учнів.

Мета корекційно-розвиткової роботи для дітей з інтелектуальними порушеннями: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є: розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічній адаптації та соціальній реабілітації.

Програма початкової освіти визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення які будуть подані в рамках навчальних планів:

Для **1-2 -го класу** у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-4 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268. Для **3-4 класів** розроблена на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти». відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 407) з української мовою навчання з вивченням мови національної меншини.

Освітня галузь "Мови і літератури" з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальних планах реалізується через окремі предмети "Українська мова (мова і читання)", "Іноземна мова".

Освітні галузі "Математика", "Природознавство" реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - "Математика", "Природознавство".

Освітня галузь "Суспільствознавство" реалізується предметом "Я у світі".

Освітня галузь "Здоров'я і фізична культура" реалізується окремими предметами "Основи здоров'я" та "Фізична культура".

Освітня галузь "Технології" реалізується через окремі предмети "Трудове навчання" та "Інформатика".

Освітня галузь "Мистецтво" реалізується окремими предметами "Образотворче мистецтво" і "Музичне мистецтво"

Варіативна складова використана на підсилення предметів інваріантної складової.

Для індивідуального навчання (педагогічного патронажу) учня 1 класу Зайчука Тараса Романовича на 2018/2019 навчальний рік розроблена згідно Типової освітньої програми для учнів 1-го класу з інтелектуальними порушеннями, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 816 від 26.07.2018 р.

Для структурного підрозділу початкової школи – дитячого садка «Віночок» складена відповідно до Закону України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Положення про дошкільний навчальний заклад України, програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» (авт.: кол. Білан О.І., Возна Л. М., Максименко О.Л. та ін.) та програми розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» керівник проекту В. М. Жебровський (авт. кол. Андрієтті О.О., Голубович О.П.) рекомендовані МОН України (лист МОН України від 20.06.2013 №1/6 -446). Кількість годин різновікової групи становить 12 год.

Освітня програма базової середньої освіти окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти і складена відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою і вивченням мови національної меншини.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план основної школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють світоглядне спрямування. З метою формування ключових компетентностей введено факультативний курс з біології в 6 класі «Уроки з охорони довкілля» (Пустовіт Н.А. Програма факультативного курсу «Уроки з охорони довкілля» Лист ІМЗО від 16.12.2015 № 2.1/12-Г-111), факультатив з математики у 5 класі «Математичні смарагди» (Домбровська Н. «Математичні смарагди». Збірник програм для допрофільного та профільного навчання МАТЕМАТИКА. Частина І. Допрофільна підготовка), курс за вибором «Екологія (аутекологія) рослин» (Драган Г.І. Збірник навчальних програм курсів за вибором та факультативів з біології для допрофільної підготовки та профільного навчання. Лист ДНУ «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» МОН України від 27.01.2014 № 14.1/12-Г-58).

Для підсилення предмету «Алгебра» введено додаткову годину в 7 класі, для підсилення предмету «Історія України» введено 0.5 додаткової години в 8 класі.

З метою поглиблення хімічних знань, формування ключових компетентностей учнів у 7 класі введено 1 годину хімії (Програма для ЗНЗ зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 29.05.2015 № 585 та Лист МОН України від 11.06.2014 № 1/9-303)

Нові мотиви опанування державної мови (вихід на рівень міжнародного спілкування, дипломатичних відносин та ін.) вимагають оновлення методики

викладання української мови, диференційованого підходу до визначення мінімальних, достатніх і спеціальних ґрунтовних знань та умінь з української мови. Тому в 5-7 класах варто впроваджувати елементи допрофільної підготовки школярів з української мови та літератури і здійснювати шляхом упровадження в навчальний процес системи додаткової роботи школярів з української мови та літератури у формі введення курсів за вибором та факультативів на диференційованій основі, що дає змогу максимально враховувати індивідуальні розумові особливості учнів та виявити їхні інтереси й нахили до певних предметів з метою профорієнтації.

Курс «Сходи́нки до орфографії», «Юні мовознавці» та «Звичаї і обряди українського народу в контексті художньої літератури» в 8 класі, «Синтаксис складного речення» в 9 класі введено з метою допрофільної підготовки школярів та підготовки до ЗНО, (Програми курсів за вибором і факультативів з української мови 8-11 класи/ За заг. редакцією К. Таранік – Ткачук.-К.: Грамота, 2011) .

В межах галузі «Суспільствознавство» в 5 класі вивчатиметься курс « Історія України (Вступ до історії)», у 6-му – інтегрований курс «Всесвітня історія. Історія України».

За модульним принципом реалізовано зміст базового предмета « Фізична культура»

5 клас	6 клас	7 клас	8 клас	9 клас
Легка атлетика	Легка атлетика	Легка атлетика	Легка атлетика	Легка атлетика
Футбол	Футбол	Футбол	Футбол	Футбол
Баскетбол	Гімнастика	Волейбол	Волейбол	Волейбол
Волейбол		Баскетбол		Гімнастика
Гімнастика				

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і

змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

предмети за вибором;

роботу в проектах;

позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

формування компетентностей;

розвитку компетентностей;

перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;

корекції основних компетентностей;

комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група,

уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні

виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти III ступеня (профільна середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти».

Навчальний план для 10-11 класів у закладі середньої освіти розроблено відповідно до Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної середньої освіти з 1 вересня 2018 року, (з експериментальними інтегрованими курсами) , відповідно таблиці 1,3 до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти (наказ МОН

України №408 від 20.04.2018), Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія: Україна і світ» «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни». Профільні предмети

« Українська мова «До вибірково-обов'язкових предметів належать: «Інформатика», « Технології»

Варіативна складова навчального плану визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів та використовується на підсилення предметів інваріантної складової (1 індивідуальна година « «Географія .Підготовка до ЗНО», 0.5 год «Історія. Підготовка до ЗНО»- 11 клас)

Заклад освіти при складанні свого навчального плану збільшив кількість годин на вивчення базових предметів за рахунок додаткових годин:

- Математика у 11 класі (1 година/тиждень),
- Українська література 10=11 класи –(2 години / тиждень)

Частина навчальних годин призначено для забезпечення профільного спрямування навчання в старшій школі. Профіль навчання вибрано з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію.

За модульним принципом реалізовано зміст базового предмета « Фізична культура»

10 клас	11 клас
Легка атлетика	Легка атлетика
Футбол	Футбол

Волейбол	Волейбол
Гімнастика	Гімнастика

За модульним принципом реалізовано і зміст базового предмета «Фізика і астрономія», «Біологія та екологія» У такому разі розподіл годин між модулем фізики і модулем астрономії, біології та екології здійснюється відповідно до навчальних програм.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика», «Технології», що вивчаються на рівні стандарту.

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

Географія у 10 класі – 1/2.

Хімія у 10 класі – 2/1, біологія у 11 класі – 2/1, екологія в 11 класі - /1, астрономія - 1/, німецька мова в 10 класі -2/1,ЗВ у 10 класі – 1 /2, в 11 класі – 2/1.

На реалізацію стратегії Національної доктрини розвитку освіти щодо забезпечення рівного доступу до якісної освіти і з урахуванням результатів діагностики учнів та їх батьків сформовані профільні класи старшої школи, зокрема:

10-11 клас - філологічний напрям, профіль української філології .

Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель/вчителька у

рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних</p>

		<p>текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту;</p>

		<p>будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	<p>Основні компетентності у природничих науках і технологіях</p>	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв’язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв’язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p>

		Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв’язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити</p>

		<p>споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати,</p>

		<p>як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх окремих предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лiнii є соцiально значимими надпредметними темами, якi допомагають формуванню в учнiв уявлень про суспiльство в цiлому, розвивають здатнiсть застосовувати отриманi знання у рiзних ситуацiях.

Навчання за наскрiзними лiнiями реалiзується насамперед через:

органiзацiю навчального середовища — змiст та цiлi наскрiзних тем враховуються при формуваннi духовного, соцiального i фiзичного середовища навчання;

окремi предмети — виходячи iз наскрiзних тем при вивченнi предмета проводяться вiдповiднi трактовки, приклади i методи навчання, реалiзуються надпредметнi, мiжкласовi та загальношкiльнi проекти. Роль окремих предметiв при навчаннi за наскрiзними темами рiзна i залежить вiд цiлей i змiсту окремого предмета та вiд того, наскiльки тiсно той чи iнший предметний цикл пов'язаний iз конкретною наскрiзною темою; предмети за вибором; роботу в проектах; позакласну навчальну роботу i роботу гурткiв.

Необхiдною умовою формування компетентностей є дiяльнiсна спрямованiсть навчання, яка передбачає постiйне вклучення учнiв до рiзних видiв педагогiчно доцiльної активної навчально-пiзнавальної дiяльностi, а також практична його спрямованiсть. Доцiльно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту iз практичної ситуацiї, а й по можливостi створювати умови для самостiйного виведення нового знання, перевiрцi його на практицi i встановлення причинно-наслiдкових зв'язкiв шляхом створення проблемних ситуацiй, органiзацiї спостережень, дослiдiв та iнших видiв дiяльностi. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалiзацiя в освiтньому процесi мiжпредметних i внутрiшньопредметних зв'язкiв, а саме: змiстово-iнформацiйних, операцiйно-дiяльнiсних i органiзацiйно-методичних. Їх використання посилює пiзнавальний iнтерес учнiв до навчання i пiдвищує рiвень iхньої загальної культури, створює умови для систематизацiї навчального матерiалу i формування наукового

світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Розділ 5

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, прес-конференції, ділові ігри тощо. Засвоєння нового матеріалу можна проводити на лекції, конференції, екскурсії і т. д. Для конференції, дискусії вчителем або учнями визначаються теми доповідей учнів, основні напрями самостійної роботи. На навчальній екскурсії учні отримують знання, знайомлячись із експонатами в музеї, з роботою механізмів на підприємстві, спостерігаючи за різноманітними процесами, що відбуваються у природі. Консультації проводяться з учнями, які не були присутні на попередніх уроках або не зрозуміли, не засвоїли зміст окремих предметів. Розвиток і корекцію основних компетентностей можна, крім

уроку відповідного типу, проводити на семінарі, заключній конференції, екскурсії тощо. Семінар як форма організації об'єднує бесіду та дискусію учнів. Заключна конференція може будуватися як у формі дискусії, так і у формі диспуту, на якому обговорюються полярні точки зору. Учитель або учні підбивають підсумки обговорення і формулюють висновки.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Учням, які готуються здавати заліки або іспити можливе проведення оглядових консультацій, які виконують коригувальну функцію, допомагаючи учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей крім уроку може здійснюватися у формі заліку, співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття.

Залік як форма організації проводиться для перевірки якості засвоєння учнями змісту предметів, досягнення компетентностей. Ця форма організації як правило застосовується у класах з вечірньою формою здобуття освіти або для інших здобувачів профільної середньої освіти.

Співбесіда, як і залік, тільки у формі індивідуальної бесіди, проводиться з метою з'ясувати рівень досягнення компетентностей.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем.

Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору

матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Розділ 6

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Рівень досягнень учнів буде вивчатись шляхом моніторингу знань, умінь і навичок з окремих предметів; проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; шляхом складання та захисту наукових проектів та участі в роботі МАН; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО.

Розділ 7

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм ліцею на 2019/2020 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріативної частини; курсів за вибором і факультативів варіативної складової, що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти - "модель" випускника.

**Таблиця 1 до Освітньої програми
Горицького ліцею
Навчальний план закладу дошкільної освіти
« Віночок»**

(Складено відповідно до Закону України «Про освіту», « Про дошкільну освіту», Положення про дошкільний навчальний заклад України, програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» (авт.: кол. Білан О.І., Возна Л. М.,Максименко О.Л. та ін.) та програми розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» керівник проекту В. М. Жебровський (авт. кол. Андрієтті О.О., Голубович О.П.) рекомендовані МОН України (лист МОН України від 20.06.2013 №1/6 -446).

№ з/п	Вид занять	Різновікова група
		Кількість годин
1.	Художня література	1
2.	Рідна природа	1
3.	Навчання грамоти	1
4.	Розвиток мовлення	1
5.	Фізичне виховання	3
6.	Музика	2
7.	Образотворче мистецтво	1
8.	Ознайомлення з навколишнім світом	1
9.	Математика	1
	Всього годин	12

Директор

В.Р. Романчук

**Таблиця 2 до Освітньої програми
Горицького ліцею
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
на 2019/2020 навчальний рік
1-2 КЛАС**

(складено у відповідності до Державного стандарту початкової освіти (постанова КМУ від 21.02.2018 № 87) та Типової освітньої програми для закладів загальної середньої освіти (1-4 класи), розробленої під керівництвом О.Я. Савченко та затвердженою наказом МОН України від 21.03.2018 № 268)

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Клас</i>		
		<i>1 клас</i>	<i>2 клас</i>	<i>Разом</i>
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова і література	7+1	7+1	15
	Англійська мова	2	3	5
Математична	Математика	4	4	8
Природнича	Я досліджую світ	3	3	6
Соціальна і здоров'язберігаюча				
Громадянська та історична				
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	2
Інформатична	Інформатика		1	1

Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	6
Разом		20+3	22+3	41+6
Варіативний складник				
Граничнодопустиме тижневе навантаження на учня		20	22	42
Всього фінансується годин		20+3	22+3	42+6

Директор

В.Р. Романчук

Таблиця 3 до Освітньої програми
Горицького ліцею
НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИЗ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
на 2019/2020 навчальний рік
3 - 4 класи

(Відповідно таблиці 1 до Типової освітньої програми закладів загальної
середньої освіти (наказ МОН України №407 від 20.04.2018))

<i>Освітні галузі</i>	<i>Навчальні предмети</i>	<i>Кількість годин на тиждень у класах</i>		
		<i>3</i>	<i>4</i>	<i>Всього</i>
Мови і літератури	Українська мова	7	7	14
	Англійська мова	2	2	4
Математика	Математика	4+1	4	9
Природознавство	Природознавство	2	2	4
Суспільствознавство	Я у світі	1	1	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Технології	Трудове навчання	1	1	2
	Інформатика	1	1	2
<i>Здоров'я і фізична</i>	<i>Основи здоров'я</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>2</i>

<i>культура</i>	Фізична культура	3	3	6
Усього		21+3	21+3	42+6
<i>Варіативна складова</i>				
Курс за вибором « Риторика»		1		1
Курс за вибором «Основи екології»			1	1
Курс за вибором «Маленькі українці крокують країнами Євросоюзу»»			1	
Граничнодопустименавантаження на учня		23	23	46
Всьогофінансується годин		23+3	23+3	46+6

Директор

В.Р. Романчук

**Таблиця 4 до Освітньої програми
Горицького ліцею**

Індивідуальний навчальний план

Зайчука Тараса Романовича на 2019/2020н.р.

Навчальний план для індивідуального навчання (педагогічного патронажу) розроблений згідно **Типової освітньої програми для учнів 1-го класу з інтелектуальними порушеннями**, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України № 816 від 26.07.2018 р.

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
Мовно - літературна	Формування навичок читання та письма	2
Математична	Формування елементарних математичних уявлень	2
Природнича	Я досліджую світ	1
Соціальна і здоров'язберезувальна	Соціально – побутове орієнтування	1
Технологічна	Предметно – практичне навчання	1
Мистецька	Розвиток художньо – естетичних навичок	1
Фізкультурна	Адаптивна фізична культура	1
Корекційно -розвиткова	Психомоторний і сенсорний розвиток	1
Всього		10 год

Директор

В.Р. Романчук

**Таблиця 5 до Освітньої програми
Горицького ліцею**

**Навчальний план Горицького ліцею
з українською мовою навчання
на 2019- 2020 навчальний рік
5- 9 класи**

(Відповідно таблиці 10 до Типової освітньої програми закладів загальної
середньої освіти (наказ МОН України №405 від 20.04.2018))

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень					
		5	6	7	8	9	Разом
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2	13,5
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Перша іноземна мова (англійська)	3	2	2	2	2	11
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2	2	2	2	10
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	10
Суспільство-знавство	Історія України	1	1	1	2	1,5	6.5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1	4
	Основи правознавства	-	-	-	-	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	3
	Мистецтво	-	-	-	1	1	2
Математика	Математика	4	4	-	-	-	8
	Алгебра	-	-	2+1	2	2	7
	Геометрія	-	-	2	2	2	6
Природо-	Природознавство	2	-	-	-	-	2

Знавство	Біологія	-	2	2	2	2	8
	Географія	-	2	2	2	1,5	7.5
	Фізика	-	-	2	2	3	7
	Хімія	-	-	1,5+ 1	2	2	6.5
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	7
	Інформатика	1	1	1	2	2	7
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом		25,5 +3	27,5 +3	31+3	30+3	31+ 3	160
<i>Варіативна складова</i>							
Юні мовознавці (курс за вибором)					1		1
Факультатив «Сходинки до орфографії»		1					1
Синтаксис складного речення (курс за вибором)						1	1
Факультатив « Математичні смарагди»		1					1
Курс за вибором «Екологія (аутекологія) рослин»						1	1
Факультатив «Уроки з охорони довкілля»			1				1
«Звичаї і обряди українського народу в контексті художньої літератури» (курс за вибором)					1		1
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33	157
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27.5 +3	28.5 +3	31+3	32+3	33+ 3	167

Директор

В.Р. Романчук

**Таблиця 6 до Освітньої програми
Горицького ліцею
Навчальний план Горицького ліцею
з українською мовою навчання
на 2019- 2020 навчальний рік
для 10-11класу
(з експериментальними інтегрованими курсами)**

(Відповідно таблиці 1,3 до Типової освітньої програми закладів загальної
середньої освіти (наказ МОН України №408 від 20.04.2018))

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах		Разом
	10	11	
Базові предмети			
Українська мова	4	4	8
Українська література	4	4	8
Зарубіжна література	1	1	2
Іноземна мова(англійська)	2	2	4
Друга іноземна мова (німецька)	1.5	0	1.5
Історія: Україна і світ (експериментальний інтегрований курс)	3	3	6
Громадянська освіта	2	0	2

Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3	3+1	7
Біологія і екологія	2	2	4
Географія	1,5	1	2.5
Фізика і астрономія	3	4	7
Хімія	1,5	2	3.5
Фізична культура	3	3	6
Захист Вітчизни	1,5	1,5	3
Разом	30.5 +3	28.5+3	59+6
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	6
Інформатика	1.5	1.5	
Технології	1.5	1.5	
<i>Варіативна складова</i>			
Індивідуальні заняття та консультації (Історія)		0.5	0.5
Індивідуальні заняття та консультації (Географія)		1	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33	66
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	33 +3	33+3	66.5+6

Директор

В.Р. Романчук

**Таблиця 7 до Освітньої програми
Горицького ліцею
Перелік навчальних програм**

для учнів закладів загальної середньої освіти I ступеня

(затверджені наказом МОН від 29.05.2015 № 584)

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
2.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
3.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
4.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
5.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
6.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
8.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи

9.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
12.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
13.	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Савченко (1-2 класи)

Директор

В. Р. Романчук

**Таблиця 8 до Освітньої програми
Горицького ліцею
Перелік навчальних програм**

для учнів закладів загальної середньої освіти II ступеня

(затверджені наказами МОН від 07.06.2017 № 804 та від 23.10.2017 № 1407)

№ п/п	Назва навчальної програми
14.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова 5-9 класи»
15.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література 5- 9 класи»
16.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»
17.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів з правознавства 9 клас
18.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи»
19.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи»
20.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи»
21.	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія 5-9 класи»
22.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика 5-9 класи»

23.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів Мистецтво
24.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи»
25.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство 5 клас»
26.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи»
27.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика 7-9 класи»
28.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи»
29.	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи»
30.	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи.
31.	

**Таблиця 9 до Освітньої програми
Горицького ліцею
Перелік навчальних програм**

для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
----------	---------------------------	-----------------

1.	Українська мова	Профільний рівень
2.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту
3.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
4.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
5.	Географія	Рівень стандарту
6.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
7.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
8.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
9.	Інформатика	Рівень стандарту
10.	Історія України	Рівень стандарту
11.	Історія: Україна і світ (інтегрований курс)	Рівень стандарту
12.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
13.	Технології	Рівень стандарту
14.	Українська література	Профільний рівень
15.	Фізика і астрономія (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
16.	Фізична культура	Рівень стандарту
17.	Хімія	Рівень стандарту
18.	Іноземні мови	Рівень стандарту

